

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd — RP 129/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, arbetsavtalslagen och lagen om småbarnspedagogik samt till vissa lagar som har samband med dem

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, arbetsavtalslagen och lagen om småbarnspedagogik samt till vissa lagar som har samband med dem (RP 129/2021 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Social- och hälsovårdsutskottet (ShUB 33/2021 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur föräldraledigheterna fördelas mellan arbetsgivarna och vid behov vidtar åtgärder för att avhjälpa konstaterade missförhållanden så att kostnaderna för föräldraskap och utnyttjande av familjeledigheter inte orsakar enskilda arbetsgivare en oskäligen börda.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 8 kap. 6 § 2 mom., 11 kap. 11 och 12 § samt 14 kap. 2 §, sådana de lyder, 8 kap. 6 § 2 mom. samt 11 kap. 11 och 12 § i lag 535/2019 och 14 kap. 2 § i lagarna 165/2005 och 1342/2016,

ändras 1 kap. 4 § 7 punkten, 7 kap. 4 § 1 mom., 9 kap., 11 kap. 1 § 4 mom. och 9 § 1 mom., 12 kap. 12 §, 14 kap. 1 § 1 mom. och 4 §, 15 kap. 4 § 1 mom., 6 § och 20 § 1 och 2 mom., 17 kap. 3 a § och 18 kap. 13 § 4 mom.,

av dem 7 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 532/2009, 11 kap. 1 § 4 mom. och 9 § 1 mom. samt 18 kap. 13 § 4 mom. sådana de lyder i lag 535/2019, 12 kap. 12 § sådan den lyder i lag 1135/

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

2017, 14 kap. 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 184/2016, 14 kap. 4 § sådan den lyder i lag 882/2019, 15 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 903/2012 och 1228/2016, 15 kap. 6 § sådan den lyder i lag 1342/2016, 15 kap. 20 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1319/2018, 15 kap. 20 § 2 mom. sådant det lyder i lag 678/2014 och 17 kap. 3 a § sådan den lyder i lagarna 671/2011 och 535/2019, samt

fogas till 12 kap. en ny 9 a § som följer:

1 kap.

Lagens syfte och tillämpningsområde

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *föräldradagpenning* särskild graviditetsspenning, graviditetsspenning och föräldrapenning,

7 kap.

Allmänna förutsättningar för erhållande av dagpenningsförmåner

4 §

Arbetsgivares rätt till dagpenningsförmån

En dagpenningsförmån betalas till arbetsgivaren till den del den försäkrade på grundval av ett anställningsförhållande har rätt till lön eller motsvarande ersättning för tiden för sjukfrånvaro eller graviditets-, särskild graviditets- eller föräldraledighet och när det i anställningsvillkoren har avtalats att dagpenningsförmånen eller del av den ska betalas till arbetsgivaren i stället för till den försäkrade. Dagpenningsförmånen betalas inte till den försäkrade för samma tid till den del förmånen motsvarar lönen.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

9 kap.

Föräldradagpenningar

1 §

Rätt till graviditetspenning

En försäkrad vars graviditet har varat i minst 154 dagar har rätt till graviditetspenning.

2 §

Graviditetspenningsperiod

Graviditetspenning betalas för en sammanhängande period om högst 40 vardagar (*graviditetspenningsperiod*) till den blivande modern. Graviditetspenningsperioden inleds enligt den försäkrades ansökan tidigast 30 och senast 14 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten. Graviditetspenningsperioden inleds dock alltid senast den första vardagen efter att graviditeten upphört.

3 §

Rätt till särskild graviditetspenning

En försäkrad som är gravid och är i förvärsarbete eller i eget arbete, med undantag för arbete som utförs i det egna hushållet, har rätt till särskild graviditetspenning, om ett kemiskt ämne, strålning, en smittsam sjukdom eller någon annan motsvarande omständighet som hänför sig till den försäkrades arbetsuppgifter eller arbetsförhållanden äventyrar den försäkrades eller fostrets hälsa. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om när det kan bedömas att den försäkrades arbetsuppgifter eller förhållandena på arbetsplatsen äventyrar den försäkrades eller fostrets hälsa i ovan nämnda situationer samt om vilka utredningar den försäkrade ska framlägga vid ansökan om särskild graviditetspenning.

En förutsättning för betalning av särskild graviditetspenning är att den försäkrade är arbetsför och att annat arbete inte kan ordnas för den försäkrade i enlighet med 2 kap. 3 § 2 mom. i arbetsavtalslagen (55/2001) eller 2 kap. 3 § 2 mom. i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) och att den försäkrade av den orsaken måste vara borta från arbetet. Vidare förutsätts att den försäkrade inte heller är i något annat förvärsarbete eller i eget arbete, med undantag för arbete som utförs i det egna hushållet.

4 §

Särskild graviditetspenningsperiod

Särskild graviditetspenning betalas för den tid under vilken en försäkrad är förhindrad att utföra sitt arbete på grund av en riskfaktor som hänför sig till den försäkrades arbetsuppgifter eller arbetsförhållanden, dock högst tills den försäkrades rätt till graviditetspenning uppkommer. Om

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

graviditeten avbryts innan graviditetspenningsperioden börjar, betalas särskild graviditetspenning tills avbrottet sker.

Om arbetsgivaren för en försäkrad som är berättigad till särskild graviditetspenning ordnar annat arbete på det sätt som avses i 2 kap. 3 § 2 mom. i arbetsavtalslagen eller 2 kap. 3 § 2 mom. i lagen om sjöarbetsavtal under tiden för den särskilda graviditetspenningsperioden och om detta arbete inte äventyrar den försäkrades eller fostrets hälsa på det sätt som avses i 3 § 1 mom. i detta kapitel, betalas inte särskild graviditetspenning för arbetsdagarna. För arbetsdagar betalas särskild graviditetspenning inte heller till en försäkrad som under tiden för den särskilda graviditetspenningsperioden utför eget arbete, med undantag för arbete som utförs i det egna hushållet.

5 §

Rätt till föräldrapenning

Rätt till föräldrapenning har en sådan förälder som är barnets vårdnadshavare.

Rätt till föräldrapenning har också under högst fyra månaders tid från barnets födelse en försäkrad som har erkänt föräldraskapet i enlighet med moderskapslagen (253/2018) eller faderskapslagen (11/2015).

En försäkrad som adopterar ett annat barn än den egna makens barn, har rätt till föräldrapenning, om den försäkrade har tagit barnet i vård i adoptionssyfte och har beviljats adoptionstillstånd i de situationer där tillstånd krävs enligt adoptionslagen (22/2012).

Om barnets till föräldrapenning berättigade föräldrar eller den ena av dem avlider, har en sådan försäkrad som svarar för vården av barnet rätt till de outnyttjade föräldrapenningsdagarna.

6 §

Antalet föräldrapenningsdagar

Föräldrapenning betalas sammanlagt för högst 320 vardagar på grundval av ett barns födelse eller adoption.

Om fler än ett barn föds eller adoptivbarn tas i vård samtidigt, betalas ytterligare föräldrapenning för 84 vardagar för varje barn utöver ett. Om graviditetspenningsperioden på grund av för tidig förlossning har börjat tidigare än 30 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten, betalas ytterligare föräldrapenning för så många vardagar som graviditetspenningsperioden har börjat tidigare än 30 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten.

Om rätten till föräldrapenning börjar efter det att ett barn som fyllt ett år har flyttat till Finland, betalas föräldrapenning för hälften av det antal dagar som anges i 1 och 2 mom. Vad som föreskrivs ovan tillämpas också, om mer än ett år har förflutit sedan ett barn utomlands togs i vård i adoptionssyfte när barnet flyttar till Finland.

Vardera föräldern har rätt att utnyttja hälften av det antal föräldrapenningsdagar som avses i 1—3 mom. Om barnet bara har en enda försäkrad förälder eller den ena föräldern inte har rätt till föräldrapenning enligt 5 § 1 mom. eller 10 § 2 mom., kan alla de föräldrapenningsdagar som avses ovan betalas till den förälder som har rätt till föräldrapenning. Om en förälder till följd av sjukdom eller skada är bestående eller långvarigt oförmögen att vårda barnet, kan alla de föräldrapenningsdagar som avses ovan betalas till den andra föräldern.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

En förälders rätt att använda den andra förälderns föräldrapenningsdagar enligt 4 mom. upphör om den andra föräldern själv får rätt till föräldrapenning. Om föräldrapenning redan har betalats till den förstnämnda föräldern, har den andra föräldern rätt till föräldrapenning endast till den del föräldrapenningsdagar återstår.

7 §

Överlåtelse av föräldrapenningsdagar

En förälder som har rätt till föräldrapenning får överlåta sammanlagt högst 63 föräldrapenningsdagar till en försäkrad som är barnets andra förälder, barnets vårdnadshavare eller den överlåtande förälderns eller den andra förälderns make. Med make jämställs en försäkrad som fortgående lever med föräldern i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden.

De ytterligare föräldrapenningsdagar som avses i 6 § 2 mom. får i sin helhet överlåtas till en i 1 mom. avsedd försäkrad. Om antalet föräldrapenningsdagar grundar sig på 6 § 3 mom., får sammanlagt högst 32 föräldrapenningsdagar överlåtas till en i 1 mom. avsedd försäkrad. Om en förälder i enlighet med 6 § 4 mom. har rätt att använda också de föräldrapenningsdagar som ingår i den andra förälderns kvot, får högst 63 av dessa föräldrapenningsdagar överlåtas till en i 1 mom. avsedd försäkrad.

Folkpensionsanstalten ska underrättas om överlåtelsen av föräldrapenningsdagar. Meddelandet om överlåtelse av föräldrapenningsdagar får återkallas tills de överlåtna dagarna har använts. På överlåtna föräldrapenningsdagar tillämpas vad som annanstans i denna lag föreskrivs om föräldrapenning.

8 §

Användning av föräldrapenningsdagar

Föräldrapenning betalas för den tid den försäkrade vårdar barnet. Föräldrapenning kan betalas från och med barnets födelse. Till den som får graviditetspenning kan dock föräldrapenning betalas genast efter graviditetspenningens utgång. Föräldrapenningsdagar får användas tills barnet fyller två år.

Till en försäkrad som adopterar någon annans än sin makes barn kan föräldrapenning betalas från det att barnet tas i vård tills två år har förflutit sedan barnet togs i vård. Om det är fråga om adoption av ett barn som omhändertagits med stöd av barnskyddslagen (417/2007) och som redan tidigare placerats i familjevård för vård utom hemmet eller om adoption av ett barn som placerats i enskilt hem, avses med tidpunkten när barnet tagits i vård den tidpunkt när barnet placerades hos den som ansöker om adoption med stöd av 40 § eller 81 § i barnskyddslagen.

Föräldrapenning eller graviditetspenning och föräldrapenning betalas för samma tid på grundval av samma barn endast till en försäkrad. Med avvikelse från detta kan dock föräldrapenning eller graviditetspenning och föräldrapenning betalas till de försäkrade för samma tid på grundval av samma barn för högst 18 vardagar. Om fler än ett barn föds eller adopteras samtidigt, kan föräldrapenning eller graviditetspenning och föräldrapenning betalas till de försäkrade för samma tid på grundval av samma barn utöver det som anges ovan för högst 90 vardagar för varje barn utöver ett.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

Om den födande föräldern inte vårdar barnet, har en försäkrad som vårdar barnet med avvikelse från vad som anges i 3 mom. rätt till föräldrapenning för samma tid som graviditets- och föräldrapenning betalas till den födande föräldern med stöd av 9 §, under förutsättning att denne inte bor i ett gemensamt hushåll med den födande föräldern i äktenskap eller under äktenskapsliknande förhållanden.

Om graviditeten har varat i minst 154 dagar och barnet är dödfött eller om barnet dör senare före det fyllt två år, kan föräldrapenning betalas till vardera föräldern för högst 24 vardagar omedelbart efter barnets dödsdag. Föräldrapenning betalas dock högst för så många dagar som det återstår föräldrapenningsdagar för föräldern. Vad som i 3 mom. föreskrivs om begränsningar i betalningen av föräldrapenning tillämpas inte i de situationer som avses i detta moment.

9 §

Rätt till föräldradagpenning enligt graviditetsskyddsdirektivet

Trots vad som föreskrivs annanstans i detta kapitel har, när graviditeten varat i minst 154 dagar, en gravid person eller en förälder som har nedkommit rätt till graviditetspenning och föräldrapenning sammanhängande för minst 105 vardagar.

10 §

Hinder för erhållande av föräldradagpenning

Rätt till föräldradagpenning föreligger inte för den tid den försäkrade är i förvärvsarbete eller i annat eget arbete, med undantag för arbete som utförs i det egna hushållet eller heltidsstudier. Rätt till föräldradagpenning föreligger inte under lagstadgad semester eller annan avlönad ledighet med undantag för graviditetsledighet, särskild graviditetsledighet eller föräldraledighet enligt arbetsavtalslagen under vilken arbetsgivaren har rätt till en förmån enligt 7 kap. 4 §. Som förvärvsarbete betraktas inte en förälders verksamhet som förtroendevald enligt 69 § i kommunallagen, med undantag för verksamhet som förtroendevald på hel- eller deltid enligt 80 § i den lagen. Som förvärvsarbete betraktas inte heller verksamhet som närståendevårdare enligt lagen om stöd för närståendevård (937/2005) eller som familjevårdare som ingått ett uppdragsavtal med kommunen enligt familjevårdslagen (263/2015).

Rätt till föräldradagpenning föreligger inte för den tid under vilken den försäkrade fullgör ett fängelsestraff i ett i 4 kap. 1 § i fängelselagen avsett fängelse, med undantag för förvandlingsstraff för böter.

11 §

Betalning av partiell föräldrapenning

Trots vad som föreskrivs i 10 § 1 mom. kan partiell föräldrapenning betalas, om en förälder vårdar barnet på deltid och samtidigt arbetar på deltid. För erhållande av partiell föräldrapenning förutsätts det att föräldern har kommit överens om deltidsarbete med sin arbetsgivare. Partiell föräldrapenning betalas om den dagliga arbetstiden är högst fem timmar.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

Till en företagare kan det betalas partiell föräldrapenning, om företagaren vårdar barnet på deltid och den dagliga arbetstiden uppgår till högst fem timmar.

Om en förälder arbetar i flera arbetsförhållanden, eller både som anställd och företagare, förutsätts för betalning av partiell föräldrapenning att den dagliga sammanlagda arbetstiden är högst fem timmar.

Trots vad som i 8 § 3 mom. föreskrivs om betalning av föräldrapenning för samma tid kan partiell föräldrapenning betalas för samma dag för samma barn till de försäkrade. Vad som i 6 § föreskrivs om antalet föräldrapenningsdagar tillämpas på föräldrapenning som betalas enligt denna paragraf så att en partiell föräldrapenningsdag motsvarar en halv föräldrapenningsdag.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

1 §

Beloppet av dagpenningsförmånerna enligt inkomst

Trots vad som föreskrivs i 3 mom. är graviditetspenningens belopp och föräldrapenningens belopp för de 16 första vardagarna 90 procent av trehundradelen av den försäkrades årsinkomst, om årsinkomsten inte överstiger 50 606 euro. På den överstigande delen är graviditetspenningens och föräldrapenningens belopp 32,5 procent av trehundradelen av årsinkomsten.

9 §

Särskilda bestämmelser om föräldradagpenning

Som begynnelsepunkt för rätten till föräldradagpenning betraktas den dag för vilken en förälder första gången har beviljats föräldradagpenning för samma barn. Alla föräldradagpenningar som beviljas för samma barn bestäms på basis av den årsinkomst utifrån vilken den första beviljade föräldradagpenningen har bestämts.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

12 kap.

Dagpenningsförmånernas förhållande till andra förmåner

9 a §

Föräldradagpenningens förhållande till vissa andra förmåner

Från den föräldradagpenning som betalas till den försäkrade ska följande förmåner som betalas för samma tid dras av:

- 1) ålderspension och förtida ålderspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna,
- 2) full sjuk- eller invalidpension eller arbetslivspension enligt 12 § 1 mom. i folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna,
- 3) garantipension enligt lagen om garantipension,
- 4) rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner eller full rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna,
- 5) full olycksfallspension, dagpenning eller rehabiliteringspenning som beviljats på basis av trafikförsäkringslagen, lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom, lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag, lagen om ersättning för skada eller sjukdom som har uppkommit under studierelaterade förhållanden som är jämförbara med arbete eller lagen om olycksfalls- och pensionskydd för idrottsutövare,
- 6) full olycksfallspension, dagpenning eller rehabiliteringspenning som beviljas på grund av olycksfall i arbetet eller yrkessjukdom enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar,
- 7) anpassningsbidrag enligt lagen om pension och anpassningsbidrag för riksdagsledamöter.

Om den försäkrade får annan än full invalid- eller sjukpension eller sådan ersättning för inkomstbortfall enligt 11 kap. 5 § som betalas på grund av annan än full arbetsoförmåga och förmånen eller ersättningen i fråga inte har beaktats i årsinkomsten med stöd av 11 kap. 5 § 2 mom. eller 11 kap. 6 § 5 mom., dras förmånen eller ersättningen inte av från föräldradagpenningen. I annat fall dras delinvalidpensionen eller den ersättning för inkomstbortfall som betalats på grund av annan än full arbetsoförmåga av från föräldradagpenningen.

12 §

Avdrag av andra förmåner från sjukdagpenning, föräldradagpenning och specialvårdspenning

Om en månadsförmån enligt någon annan lag som betalas för samma tid dras av från sjukdagpenningen, föräldradagpenningen eller specialvårdspenningen, ska det från dagpenningen per vardag dras av en tjugofemtedel av den andra förmånens månadsbelopp.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

14 kap.

Ersättning för semesterkostnader och ersättning för kostnader för familjeledighet som orsakas av föräldraskap

1 §

Rätt till ersättning för semesterkostnader

Arbetsgivaren ersätts för de kostnader som föranleds av lagstadgad semester som en arbetstagare tjänar in under särskild graviditets-, graviditets- och föräldraledighet. Arbetsgivaren har rätt till ersättning, om arbetsgivaren enligt lag är skyldig att till arbetstagaren under tiden för semester betala semesterlön eller semesterersättning för den tid som arbetstagaren, utan att vara i arbete, fått särskild graviditets-, graviditets- eller föräldrapenning. Ersättning betalas också för de semesterdagar som en arbetstagare tjänat in och som arbetstagaren i enlighet med 27 § i semesterlagen (162/2005) har sparat för att ta ut senare såsom sparad ledighet.

— — — — —

4 §

Rätt till ersättning för kostnader för familjeledigheter som orsakas av föräldraskap

Till arbetsgivare med kvinnliga anställda betalas en engångsersättning om 2 500 euro för kostnaderna för familjeledigheter som orsakas av föräldraskap. Ersättningen gäller en enskild graviditet eller adoption och en förutsättning för att den ska betalas är att graviditetspenning eller föräldrapenning för adoptivföräldrar har betalats till den anställda samt att arbetsgivaren på basis av samma graviditet eller adoption har betalat lön enligt ett arbetskollektivavtal eller arbetsavtal för minst en månad under graviditetspenningsperioden eller föräldrapenningsperioden för adoptivföräldrar. En ytterligare förutsättning är att arbetsavtalsförhållandet har fortgått minst tre månader innan graviditetspenningsperioden eller föräldrapenningsperioden för adoptivföräldrar börjat och att det grundar sig på ett arbetsavtal som ingåtts för minst ett år. Den angivna tiden kan uppnås också på basis av två eller flera tidsbestämda arbetsavtal som följer omedelbart på varandra. Arbetstagarens arbetstid ska omfatta minst 80 procent av den ordinarie arbetstiden för en heltidsanställd i branschen när graviditetspenningsperioden eller föräldrapenningsperioden för adoptivföräldrar börjar. Om arbetsgivaren inte är skyldig att iaktta ett arbetskollektivavtal, ska arbetstiden omfatta minst 80 procent av den på lag grundade ordinarie arbetstiden enligt 3 kap. i arbetstidslagen. Vad som i denna paragraf föreskrivs om arbetskollektivavtal och arbetsavtalsförhållanden tillämpas också på tjänstekollektivavtal och tjänsteförhållanden.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

15 kap.

Verkställighet

4 §

Tidsfrister för ansökan om dagpenningsförmåner

Dagpenningsförmåner ska sökas som följer:

- 1) sjukdagpenning inom två månader från arbetsoförmågans början och partiell sjukdagpenning, dagpenning vid smittsam sjukdom och donationsdagpenning inom två månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,
 - 2) specialvårdspenning inom fyra månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,
 - 3) föräldradagpenning inom två månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen.
- — — — —

6 §

Ansökan om ersättning för semesterkostnader och ersättning för kostnader för familjeledighet som orsakas av föräldraskap

Ersättning för semesterkostnader ska sökas inom två år från ingången av den kalendermånad för vilken ersättning söks. Ersättning för kostnader för familjeledighet som orsakas av föräldraskap ska sökas inom två år från ingången av den graviditetspenningsperiod eller föräldrapenningsperiod för adoptivföräldrar som berättigar till ersättning.

20 §

Meddelande om förändrade förhållanden

Om det i en förmånstagares förhållanden sker en förändring som påverkar rätten att få en förmån eller minskar förmånsbeloppet, ska förmånstagaren omedelbart lämna meddelande till Folkpensionsanstalten om förändringen. Följande förändringar i förhållandena ska meddelas:

- 1) den försäkrade börjar utföra förvärvsarbete eller eget arbete under perioden med dagpenningsförmån,
- 2) den försäkrade har semester eller någon annan ledighet med lön under den beviljade föräldrapenningsperioden,
- 3) rätt inträder till en sådan förmån som betalas med stöd av en annan lag och som begränsar rätten till en förmån enligt denna lag eller minskar förmånen,
- 4) den försäkrade börjar få ersättning med stöd av en annan lag för kostnader som är ersättningsgilla enligt denna lag,
- 5) den försäkrades rätt att få dagpenning upphör på grund av en begränsning som avses i 8 kap. 5 § eller 9 kap. 10 § 2 mom. i denna lag,
- 6) den försäkrade flyttar från Finland,

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

7) en försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare upphör att gälla eller beloppet av den försäkrades arbetsinkomst förändras under lönebetalningsperioden,

8) den försäkrades avtal om deltidsarbete upphör under den period för vilken partiell sjukdagpenning beviljats, samt

9) någon annan med de i 1—8 punkten avsedda förändringarna jämförbar förändring i de förhållanden som den försäkrade var skyldig att uppge när han eller hon ansökte om förmånen.

Om barnets förälder ger bort sitt barn i avsikt att lämna det för adoption, ska ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett kommunalt organ eller en i 22 § i adoptionslagen avsedd adoptionsbyrå avgiftsfritt meddela detta till Folkpensionsanstalten. Om man med stöd av barnskyddslagen har omhändertagit barnet eller beslutat att skyndsamt placera barnet i familjevård eller anstaltsvård eller att ordna den vård och omsorg barnet behöver på något annat sätt och föräldern inte vårdar barnet, ska ett i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen avsett kommunalt organ avgiftsfritt meddela detta till Folkpensionsanstalten.

17 kap.

Ändringssökande

3 a §

Nytt avgörande av ett ärende med anledning av beviljad annan förmån eller ersättning

Om den som får dagpenningförmån, efter det att beslutet har meddelats, retroaktivt har beviljats en förmån eller ersättning som med stöd av 8 kap. 6 § eller 12 kap. 1—5, 9, 9 a, 10 eller 11 § ska beaktas, kan Folkpensionsanstalten utan undanröjande av beslutet eller samtycke av part avgöra ärendet på nytt.

Ärendet kan avgöras på nytt på det sätt som föreskrivs i 1 mom. också när den som fått sjukvårdsersättning enligt denna lag för kostnader för psykoterapi som getts av en läkare har fått ersättning retroaktivt för samma kostnader för rehabiliteringspsykoterapi enligt 3 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

18 kap.

Sjukförsäkringsfonden och försäkringspremier och försäkringsavgifter

13 §

Statens finansieringsandel och företagares tilläggsfinansieringsandel

Om sjukdagpenningens eller föräldradagpenningens belopp minskas på grund av samordning enligt 12 kap. eller rehabiliteringspenningen minskas på grund av samordning enligt 36 § 1 mom.,

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

37 eller 39 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, medför denna minskning i första hand att den andel som finansieras med försäkringsavgifter eller försäkringspremier minskar.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om den beräknade tidpunkten för nedkomsten är före den 4 september 2022 eller om den dag när ett adoptivbarn tas i vård är före den 31 juli 2022, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag. Om barnet föds och rätten till föräldradagpenning börjar före ikraftträdandet, tillämpas oberoende av den beräknade tidpunkten för nedkomsten de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Om rätten till särskild moderskapspenning börjar före ikraftträdandet, tillämpas också de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet på fastställandet av särskild moderskapspenning.

De penningbelopp som anges i 11 kap. 1 § i denna lag motsvarar värdet år 2010 för den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare.

— — — — —

Lag

om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 3 §, 4 § 1, 5 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 2 och 3 mom., 8 §, 13 § 5 mom., 13 a § 4 mom. samt 14 och 17 §, av dem 3 § sådan den lyder i lagarna 27/2019 och 1396/2019, 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 27/2019, 4 § 5 mom. och 6 § 2 mom. sådana de lyder i lag 904/2012, 4 § 6 mom. sådant det lyder i lag 1343/2006, 5 § 3 mom. sådant det lyder i lag 544/2018, 13 § 5 mom. och 13 a § 4 mom. sådana de lyder i lag 975/2013 samt 17 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 27/2019 och 1243/2020, samt

fogas till lagen en ny 3 b § som följer:

3 §

Rätt till stöd för hemvård

För att få stöd för hemvård förutsätts det att ett barn som har rätt till småbarnspedagogik enligt 12 § i lagen om småbarnspedagogik och som faktiskt är bosatt i Finland inte har en av kommunen ordnad plats inom småbarnspedagogiken. Stöd för hemvård betalas om det till familjen hör minst ett barn under tre år som har rätt till stöd för hemvård. En över tre månader lång utlandsvistelse betraktas inte som faktisk bosättning i Finland.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. föreligger rätt till stöd för hemvård också för ett sådant barn som inte har uppnått den ålder som berättigar till småbarnspedagogik enligt 12 § i

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

lagen om småbarnspedagogik, om de andra förutsättningarna enligt 1 mom. uppfylls och det har gått sammanlagt 160 sådana vardagar som avses i 1 kap. 4 § 5 punkten i sjukförsäkringslagen (1224/2004) sedan barnets födelse.

Stöd för hemvård betalas inte för ett barn för vilket det för samma tid betalas föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller en sådan utländsk förmån som avses i 12 kap. 10 § i den lagen.

Om det hör ett adoptivbarn till familjen, betalas stödet i situationer som avses i 9 kap. 5 § 3 mom. i sjukförsäkringslagen tills två år har gått från det att barnet togs i vård i adoptionssyfte. Vid en sådan adoption som avses i 39 § 1 mom. i adoptionslagen (22/2012) förutsätts det för erhållande av stödet att adoptionssökanden har beviljats tillstånd enligt det momentet.

3 b §

Rätt till stöd för privat vård

För erhållande av stöd för privat vård förutsätts det att ett barn som har rätt till småbarnspedagogik enligt 12 § i lagen om småbarnspedagogik och som faktiskt bor i Finland inte har en av kommunen ordnad plats inom småbarnspedagogiken. En över tre månader lång utlandsvistelse betraktas inte som faktisk bosättning i Finland.

Stöd för privat vård betalas inte för ett barn för vilket det för samma tid betalas föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller en sådan utländsk förmån som avses i 12 kap. 10 § i den lagen.

4 §

Vårdpenning

Vårdpenning betalas för varje barn i familjen som berättigar till stöd enligt 3, 3 a och 3 b §.

När det för barnet betalas föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller en sådan utländsk förmån som avses i 12 kap. 10 § i den lagen, betalas i vårdpenning för barn som berättigar till vårdpenning enligt stödet för hemvård skillnaden mellan vårdpenningarna enligt 2 mom. i denna paragraf och föräldradagpenningen. Om barnet inte berättigar till föräldradagpenning, betalas i vårdpenning för de barn som berättigar till vårdpenning skillnaden mellan vårdpenningarna enligt 2 mom. och minimibeloppet för föräldradagpenningen enligt 11 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen under 160 vardagar från barnets födelse.

Vid beslut om vårdpenning enligt stödet för hemvård för ett annat barn än det för vilket föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen betalas anses det att det i familjen finns ett barn under tre år som berättigar till stöd för hemvård.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

5 §

Vårdtillägg

Vårdtillägg betalas till fullt belopp, om familjens månadsinkomster inte överskrider den inkomstgräns som bestäms enligt familjens storlek. Om inkomsterna överskrider inkomstgränsen, minskar vårdtilläggets fulla belopp med en procentandel av de överskridande inkomsterna som bestäms enligt familjens storlek i enlighet med tabellen nedan. Då inkomstgränsen bestäms beaktas i familjens storlek högst två av familjens barn, som därtill ska omfattas av rätten att välja dagvårdsplats enligt 12 § i lagen om småbarnspedagogik eller av rätten till stöd för hemvård på det sätt som anges i 3 § 2 mom. i denna lag.

Familjens storlek, personer	Inkomstgräns euro/mån.	Sänkingsprocent
2	1 160	11,5
3	1 430	9,4
4	1 700	7,9

6 §

Bestämmande av vårdtillägg

Om vårdtillägget till stödet för hemvård betalas samtidigt som föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen, beaktas som inkomst endast den del av föräldradagpenningen som överskrider det sammanlagda belopp av vårdpenning enligt stödet för hemvård till vilket familjen vid tidpunkten i fråga är berättigad.

Vid beslut om vårdtillägg till stödet för hemvård för ett annat barn i familjen än det för vilket föräldradagpenning betalas iakttas 4 § 6 mom.

8 §

Verkställighet

Folkpensionsanstalten handhar uppgifterna enligt denna lag. Vid verkställigheten av denna lag ska bestämmelserna i sjukförsäkringslagen om verkställigheten av föräldradagpenning iakttas, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

13 §

Partiell vårdpenning

Partiell vårdpenning betalas inte till barnets förälder eller vårdnadshavare under den tid han eller hon

- 1) själv sköter barnet och får stöd för hemvård,
- 2) får föräldradagpenning, eller
- 3) får flexibel vårdpenning enligt 13 a §.

13 a §

Flexibel vårdpenning

Flexibel vårdpenning betalas inte till barnets förälder eller vårdnadshavare under den tid han eller hon

- 1) själv sköter barnet och får stöd för hemvård, eller
- 2) får föräldradagpenning.

14 §

Ansökan om och beviljande av stöd

Stöd söks hos Folkpensionsanstalten.

Stöd beviljas inte utan särskilda skäl retroaktivt för en längre tid än sex månader före ansökan.

Stöd beviljas för en sammanhängande period om minst en månad.

17 §

Utbetalning

Stöd betalas när förutsättningarna för stöd har uppfyllts.

Utbetalningen av stödet upphör när rätten till stöd enligt 3, 3 a eller 3 b § upphör eller de andra förutsättningarna för stödet inte längre uppfylls.

Utbetalningen av stödet upphör dock senast den 31 juli det år då barnet som läropliktigt inleder den grundläggande utbildningen. Om barnets läroplikt med stöd av 2 § 3 mom. i läropliktslagen börjar ett år tidigare än vad som anges i 2 § 2 mom. i den lagen, upphör utbetalningen av stödet dock senast det år som följer på det år då läroplikten började.

Om förutsättningarna för stödet uppfylls under en pågående kalendermånad, betalas i stöd 1/25 av dess belopp för varje vardag för vilken familjen har rätt till stödet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

På stöd som betalas för ett barn tillämpas de bestämmelser i 3, 4 och 5 § som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om det till en sökande eller för ett barn betalas föräldradagpenning med stöd av de bestämmelser i sjukförsäkringslagen som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 12 och 15 § i lagen om småbarnspedagogik

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) 12 § 1 mom. och 15 §, sådana de lyder, 12 § 1 mom. i lag 1228/2020 och 15 § i lag 1395/2019, som följer:

12 §

Rätten till småbarnspedagogik

Kommunen ska, utöver vad som föreskrivs i 5 §, se till att barnet innan läroplikten enligt läropliktslagen (1214/2020) börjar får delta i sådan småbarnspedagogik som avses i 1 § 2 mom. 1 eller 2 punkten i denna lag från ingången av den kalendermånad under vilken barnet fyller nio månader. Småbarnspedagogik ska dock inte ordnas för barnet under den tid för vilken föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen betalas för vård av barnet. Småbarnspedagogik ska dock ordnas för den tid för vilken partiell föräldrapenning betalas på grund av deltidsarbete.

15 §

Bibehållande av samma plats inom småbarnspedagogiken under föräldrapenningsperioden

Rätten till samma plats inom småbarnspedagogiken kvarstår även om barnet är frånvarande från småbarnspedagogiken under den tid föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen betalas för vården av barnet, om frånvaron sammanhängande varar högst 13 veckor.

Daghemmet eller familjedaghemmet ska underrättas om i 1 mom. avsedd frånvaro som varar mer än fem dagar senast en månad före den planerade första frånvarodagen. Upprepad frånvaro som varar mellan en och fem dagar ska på motsvarande sätt anmälas en vecka före den planerade första dagen av den första frånvaron. För frånvaro av engångsnatur som varar högst fem dagar finns det ingen anmälningsplikt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På småbarnspedagogiken tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om en förälder för vård av ett barn har rätt till föräldradagpenning enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 9 och 20 § i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken (1503/2016) 9 § och 20 § 2 mom.
som följer:

9 §

Uttagande av avgift för frånvarotid

Den månatliga avgiften enligt denna lag tas ut också för den tid ett barn är tillfälligt frånvarande.

Om ett barn på grund av sjukdom är frånvarande från småbarnspedagogiken en längre tid än tio dagar under en kalendermånad, tas dock i avgift för den månaden ut hälften av den månadsavgift som anges i denna lag. När sjukfrånvaron pågår en hel kalendermånad tas ingen avgift ut.

Om barnet av någon annan orsak är borta från småbarnspedagogiken en hel kalendermånad, tas i avgift ut hälften av månadsavgiften.

Avgift får inte tas ut för de dagar då barnet är frånvarande från småbarnspedagogiken på det sätt som avses i 15 § i lagen om småbarnspedagogik i enlighet med en på förhand gjord anmälan.

20 §

Ändringssökande

Om den betalningsskyldige är missnöjd med ett beslut som avses i 1 mom. har han eller hon, om beslutet gäller avgift för småbarnspedagogik, rätt att få beslutet behandlat av det organ som avses i 50 § i lagen om småbarnspedagogik.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På klientavgifter inom småbarnspedagogiken tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om en förälder för vård av ett barn har rätt till föräldradagpenning enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av arbetsavtalslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i arbetsavtalslagen (55/2001) 2 kap. 3 § 2 mom., 4 kap. 1—3 och 3 a § samt 7 kap. 9 § 3 mom.,
av dem 4 kap. 1, 3 och 3 a § sådana de lyder i lag 533/2006 och 4 kap. 2 § sådan den lyder i lag 1448/2006, samt
fogas till 4 kap. nya 2 a och 7 b § som följer:

2 kap.

Arbetsgivarens skyldigheter

3 §

Arbetarskydd

Om en gravid arbetstagares arbetsuppgifter eller arbetsförhållanden äventyrar arbetstagarens eller fostrets hälsa och riskfaktorn inte kan elimineras i arbetet eller arbetsförhållandena, ska arbetsgivaren sträva efter att för graviditetstiden flytta arbetstagaren till andra uppgifter som är lämpliga med beaktande av arbetstagarens arbetsförmåga och yrkesskicklighet. Bestämmelser om arbetstagarens rätt till särskild graviditetsledighet finns i 4 kap. 1 §.

4 kap.

Familjeledighet

1 §

Graviditets-, särskild graviditets- och föräldraledighet

En arbetstagare har rätt till ledighet från arbetet på grund av graviditet eller förlossning, eller för vård av barn, under i sjukförsäkringslagen avsedda

- 1) graviditetspenningsdagar (*graviditetsledighet*),
- 2) särskilda graviditetspenningsdagar (*särskild graviditetsledighet*)
- 3) föräldrapenningsdagar (*föräldraledighet*).

Graviditetsledigheten inleds 30 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens att senarelägga graviditetsledigheten så att den inleds senast 14 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten.

Arbetstagaren har rätt att ta ut föräldraledighet i högst fyra perioder, som var och en ska omfatta minst 12 vardagar. Även om arbetstagaren har rätt till föräldrapenning också för ett annat

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

barn eller för flera barn får arbetstagaren under samma kalenderår dock ta ut högst fyra perioder föräldraledighet. Om en period fortsätter efter utgången av kalenderåret, anses perioden höra till kvoten för det kalenderår under vilket den har inletts.

2 §

Skydd för arbetstagare som är gravida eller som nyligen har nedkommit

Med arbetsgivarens samtycke får arbetstagaren under 14 veckor från graviditetsledighetens början utföra endast sådant arbete som inte äventyrar hennes, fostrets eller det nyfödda barnets säkerhet. Såväl arbetsgivaren som arbetstagaren har rätt att när som helst avbryta arbete som utförs under denna tid. Under två veckor före den beräknade tidpunkten för nedkomsten och under två veckor efter nedkomsten får dock inget arbete utföras.

2 a §

Partiell föräldraledighet

Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens om att arbetstagaren tar ut partiell föräldraledighet samt om villkoren för deltidarbete.

Överenskommelse ska ingås om avbrytande av samt om ändring av villkoren för sådant deltidarbete som avses i 1 mom. Om överenskommelse inte nås, har arbetstagaren rätt att av grundad anledning avbryta deltidarbete samt antingen återgå till föräldraledighet på heltid enligt 1 § i detta kapitel eller börja följa sin tidigare arbetstid.

Om arbetsgivaren vägrar ingå den överenskommelse som avses i 1 mom., ska detta motiveras skriftligt.

3 §

Vårdledighet

En arbetstagare har rätt till vårdledighet för att vårda sitt barn, eller något annat barn som varaktigt bor i arbetstagarens hushåll, till dess barnet fyller tre år. Adoptivföräldrar har dock rätt till vårdledighet till dess två år har förflutit från adoptionen, dock högst till dess barnet inleder sin skolgång.

Vårdledighet får tas ut i högst två perioder, som vardera är minst en månad lång, om inte arbetsgivaren och arbetstagaren kommer överens om flera perioder än två eller att någon period ska vara kortare än en månad. Av föräldrarna eller vårdnadshavarna kan endast en i sänder vara vårdledig. Under tiden för graviditets- eller föräldraledighet får dock den andra föräldern eller vårdnadshavaren ta ut en period vårdledighet.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

3 a §

Anmälan om graviditets- och föräldraledighet samt om vårdledighet

Graviditets- och föräldraledighet samt vårdledighet ska anmälas till arbetsgivaren senast två månader före den planerade begynnelsepunkten för ledigheten. Om ledigheten varar högst 12 vardagar är anmälningstiden dock en månad. Vid anmälan om ledighet för vård av adoptivbarn ska om möjligt den ovan angivna anmälningstiden iakttas.

Om det på grund av ordnandet av vården av barnet då maken börjar arbeta inte är möjligt att iaktta en anmälningstid på två månader, har arbetstagaren rätt att bli föräldraledig när en månad förflutit från anmälan, om inte detta medför betydande olägenhet för produktions- eller serviceverksamheten på arbetsplatsen. Om det enligt arbetsgivaren inte är möjligt att samtycka till en anmälningstid om en månad, ska arbetsgivaren för arbetstagaren lägga fram utredning om de omständigheter som ligger till grund för vägran.

Arbetstagaren får av grundad anledning ändra tidpunkten för ledigheten och dess längd genom att anmäla detta till arbetsgivaren senast en månad före ändringen. Arbetstagaren får dock tidigarelägga en graviditetsledighet samt ändra tidpunkten för en sådan ledighet som arbetstagaren tänkt hålla i samband med nedkomsten och som arbetstagaren har rätt att hålla samtidigt som den andra föräldern eller maken, om det behövs på grund av barnets födelse eller barnets eller en förälders hälsotillstånd. Ändringarna ska då anmälas till arbetsgivaren så snart som möjligt. Adoptivföräldrar får av grundad anledning innan ledigheten börjar ändra dess tidpunkt genom att anmäla ändringen till arbetsgivaren så snart som möjligt.

7 b §

Ledighet för vård av anhörig

En arbetstagare har under ett kalenderår rätt att få högst fem arbetsdagar ledighet från arbetet för att ge personligt bistånd eller stöd till en anhörig eller en närstående som bor i samma hushåll som arbetstagaren, om den anhörige eller någon annan närstående till följd av en allvarlig sjukdom eller allvarlig skada som avsevärt minskat funktionsförmågan behöver sådant betydande bistånd eller stöd som förutsätter arbetstagarens omedelbara närvaro. Arbetstagaren har rätt till motsvarande ledighet också för att delta i terminalvård för en ovan avsedd person. Med anhörig avses arbetstagarens barn, förälder, make och sambo samt den som lever i registrerat parförhållande med arbetstagaren.

Arbetstagaren ska så snart som möjligt underrätta arbetsgivaren om ledighet för vård av anhörig och om dess uppskattade längd. På arbetsgivarens begäran ska arbetstagaren lägga fram tillförlitlig utredning om grunden för frånvaron.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

7 kap.

Grunder för uppsägning av arbetsavtal

9 §

Uppsägning av en gravid eller familjeledig arbetstagare

På de grunder som anges i 3 § får arbetsgivaren säga upp ett arbetsavtal under arbetstagarens graviditets-, särskilda graviditets-, föräldra- eller vårdledighet endast om arbetsgivarens verksamhet upphör helt och hållet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På arbetstagaren tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om arbetstagaren har rätt till moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Om arbetstagaren omfattas av bestämmelserna i denna lag om graviditets- och föräldraledighet och om moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet har anmälts före ikraftträdandet av denna lag, anses anmälan om moderskapsledighet gälla graviditets- och föräldraledighet och anmälan om faderskapsledighet gälla föräldraledighet.

I de situationer som avses i 3 mom. har arbetstagaren inom en månad från ikraftträdandet av denna lag rätt att ändra sin anmälan så att den motsvarar denna lag.

Lag

om ändring av lagen om sjöarbetsavtal

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) 2 kap. 3 § 2 mom., 5 kap. 1—4 § och 10 § 1 mom.
samt 8 kap. 8 § 3 mom. samt
fogas till 5 kap. nya 2 a och 8 a § som följer:

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

2 kap.

Arbetsgivarens skyldigheter

3 §

Arbetarskydd

Om en gravid arbetstagares arbetsuppgifter eller arbetsförhållanden äventyrar arbetstagarens eller fostrets hälsa och riskfaktorn inte kan elimineras i arbetet eller arbetsförhållandena, ska arbetsgivaren sträva efter att för graviditetstiden flytta arbetstagaren till andra uppgifter som är lämpliga med beaktande av arbetstagarens arbetsförmåga och yrkesskicklighet. Bestämmelser om arbetstagarens rätt till särskild graviditetsledighet finns i 5 kap. 1 §.

5 kap.

Familjeledighet

1 §

Graviditets-, särskild graviditets- och föräldraledighet

En arbetstagare har rätt till ledighet från arbetet på grund av graviditet eller förlossning eller för vård av barn under i sjukförsäkringslagen avsedda

- 1) graviditetspenningsdagar (*graviditetsledighet*),
- 2) särskilda graviditetspenningsdagar (*särskild graviditetsledighet*)
- 3) föräldrapenningsdagar (*föräldraledighet*).

Graviditetsledigheten inleds 30 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens att senarelägga graviditetsledigheten så att den inleds senast 14 vardagar före den beräknade tidpunkten för nedkomsten.

Arbetstagaren har rätt att ta ut föräldraledighet i högst fyra perioder, som var och en ska omfatta minst 25 vardagar. Även om arbetstagaren har rätt till föräldrapenning för två eller flera barn får arbetstagaren under samma kalenderår dock högst ta ut fyra perioder föräldraledighet. Om en period fortsätter efter utgången av kalenderåret, anses perioden höra till kvoten för det kalenderår under vilket den har inletts.

2 §

Skydd för arbetstagare som är gravida eller som nyligen har nedkommit

Med arbetsgivarens samtycke får arbetstagaren under 14 veckor från graviditetsledighetens början utföra endast sådant arbete som inte äventyrar hennes, fostrets eller det nyfödda barnets säkerhet. Såväl arbetsgivaren som arbetstagaren har rätt att när som helst avbryta arbete som utförs

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

under denna tid. Under två veckor före den beräknade tidpunkten för nedkomsten och under två veckor efter nedkomsten får dock inget arbete utföras.

2 a §

Partiell föräldraledighet

Arbetsgivaren och arbetstagaren kan komma överens om att arbetstagaren tar ut partiell föräldraledighet samt om villkoren för deltidssarbetet.

Överenskommelse ska ingås om avbrytande av samt om ändring av villkoren för sådant deltidssarbete som avses i 1 mom. Om överenskommelse inte nås, har arbetstagaren rätt att av grundad anledning avbryta deltidssarbetet samt antingen återgå till föräldraledighet på heltid enligt 1 § i detta kapitel eller börja följa sin tidigare arbetstid.

Om arbetsgivaren vägrar ingå den överenskommelse som avses i 1 mom., ska detta motiveras skriftligt.

3 §

Vårdledighet

En arbetstagare har rätt till vårdledighet för att vårda sitt barn, eller något annat barn som varaktigt bor i arbetstagarens hushåll, till dess att barnet fyller tre år. Adoptivföräldrar har dock rätt till vårdledighet till dess två år har förflutit från adoptionen, dock högst till dess barnet inleder sin skolgång.

Vårdledighet får tas ut i högst två perioder, som vardera är minst en månad lång, om inte arbetsgivaren och arbetstagaren kommer överens om flera perioder än två eller att någon period ska vara kortare än en månad. Av föräldrarna eller vårdnadshavarna kan endast en i sänder vara vårdledig. Under tiden för graviditets- eller föräldraledighet får dock den andra föräldern eller vårdnadshavaren ta ut en period vårdledighet.

4 §

Anmälan om graviditets- och föräldraledighet samt om vårdledighet

Graviditets- och föräldraledighet samt vårdledighet ska anmälas till arbetsgivaren senast två månader före den planerade begynnelsestidpunkten för ledigheten. Om ledigheten varar högst 25 vardagar är anmälningstiden dock en månad. Vid anmälan om ledighet för vård av adoptivbarn ska om möjligt den ovan angivna anmälningstiden iakttas.

Om det på grund av ordnandet av vården av barnet då maken börjar arbeta inte är möjligt att iaktta en anmälningstid på två månader, har arbetstagaren rätt att bli föräldraledig när en månad förflutit från anmälan, om inte detta medför betydande olägenhet för produktions- eller serviceverksamheten på arbetsplatsen. Om det enligt arbetsgivaren inte är möjligt att samtycka till en anmälningstid om en månad, ska arbetsgivaren för arbetstagaren lägga fram utredning om de omständigheter som ligger till grund för vägran.

Arbetstagaren får av grundad anledning ändra tidpunkten för ledigheten och dess längd genom att anmäla detta till arbetsgivaren senast en månad före ändringen. Arbetstagaren får dock tidiga-

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

relägga en graviditetsledighet samt ändra tidpunkten för en sådan ledighet som arbetstagaren tänkt hålla i samband med nedkomsten och som arbetstagaren har rätt att hålla samtidigt som den andra föräldern eller maken, om det behövs på grund av barnets födelse eller barnets eller en förälders hälsotillstånd. Ändringarna ska då anmälas till arbetsgivaren så snart som möjligt. Adoptivföräldrar får av grundad anledning innan ledigheten börjar ändra dess tidpunkt genom att anmäla ändringen till arbetsgivaren så snart som möjligt.

8 a §

Ledighet för vård av anhörig

Arbetstagaren har under ett kalenderår rätt att få högst fem arbetsdagar ledighet från arbetet för att ge personligt bistånd eller stöd till en anhörig eller till en närstående som bor i samma hushåll som arbetstagaren, om den anhörige eller någon annan närstående till följd av en allvarlig sjukdom eller skada som avsevärt minskat funktionsförmågan behöver sådant betydande bistånd eller stöd som förutsätter arbetstagarens omedelbara närvaro. Arbetstagaren har rätt till motsvarande ledighet också för att delta i terminalvård för en ovan avsedd person. Med anhörig avses arbetstagarens barn, förälder, make och sambo samt den som lever i registrerat parförhållande med arbetstagaren. För att denna rättighet ska kunna utnyttjas krävs det att fartyget inte blir sjöodugligt på grund av arbetstagarens frånvaro.

Arbetstagaren ska så snart som möjligt underrätta arbetsgivaren om ledighet för vård av anhörig och om dess uppskattade längd. På arbetsgivarens begäran ska arbetstagaren lägga fram tillförlitlig utredning om grunden för frånvaron.

10 §

Lönebetalningsskyldighet

Arbetsgivaren är inte skyldig att betala arbetstagaren lön för tiden för de familjeledigheter som avses i detta kapitel. Om arbetstagarens anställningsförhållande har fortgått utan avbrott minst sex månader innan graviditetsledigheten inleds är arbetsgivaren dock skyldig att betala en till graviditetsledighet berättigad arbetstagare lön för tiden för graviditets- och föräldraledigheten med iakttagande av vad som i 2 kap. 10 § föreskrivs om lön för sjukdomstid.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

8 kap.

Grunder för uppsägning av arbetsavtal

8 §

Uppsägning av en gravid eller familjeledig arbetstagare

På de grunder som anges i 3 § får arbetsgivaren säga upp ett arbetsavtal under arbetstagarens graviditets-, särskilda graviditets-, föräldra- eller vårdledighet endast om arbetsgivarens verksamhet upphör helt och hållet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På arbetstagaren tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om arbetstagaren har rätt till moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Om arbetstagaren omfattas av bestämmelserna i denna lag om graviditets- och föräldraledighet och om moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet har anmälts före ikraftträdandet av denna lag, anses anmälan om moderskapsledighet gälla graviditets- och föräldraledighet och anmälan om faderskapsledighet gälla föräldraledighet.

I de situationer som avses i 3 mom. har arbetstagaren inom en månad från ikraftträdandet av denna lag rätt att ändra sin anmälan så att den motsvarar denna lag.

Lag

om ändring av semesterlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i semesterlagen (162/2005) 7 § 2 mom. 1 punkten, 16 § och 24 § 2 mom., av dem 7 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 182/2016, som följer:

7 §

Tid som är likställd med arbetad tid

Likställda med arbetade dagar anses även de arbetsdagar eller arbetstimmar under vilka arbetstagaren, medan anställningsförhållandet pågår, är förhindrad att utföra arbete på grund av

1) särskild graviditetsledighet enligt 4 kap. 1 § i arbetsavtalslagen (55/2001), tillfällig vårdledighet enligt 4 kap. 6 § i den lagen, frånvaro av tvingande familjeskäl enligt 4 kap. 7 § i den lagen

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

och ledighet för vård av anhörig enligt 4 kap. 7 b § i den lagen eller i fråga om en förlossning eller en adoption sammanlagt högst 160 dagar av graviditets- och föräldraledighet för en arbetstagare som är berättigad till graviditetsledighet och på motsvarande sätt 160 dagar av föräldraledighet för en annan arbetstagare som är berättigad till föräldraledighet,

— — — — —

16 §

Semesterersättning under anställningsförhållandet

En arbetstagare som avses i 8 § 1 mom. har rätt till en semesterersättning som är 9 procent eller, om anställningsförhållandet har fortgått minst ett år före utgången av det kvalifikationsår som föregår semesterperioden, 11,5 procent av den lön som under kvalifikationsåret betalats eller förfallit till betalning för arbetad tid, fränsett den förhöjning som betalas för nödarbete eller för lag- eller avtalsenligt övertidsarbete. Om arbetstagaren har varit förhindrad att arbeta på grund av graviditets-, särskild graviditets- eller föräldraledighet, utökas den lön som semesterersättningen baserar sig på med den uteblivna lönen för frånvarotiden med iakttagande av vad som föreskrivs i 12 § 2 mom.

24 §

Förläggning av semester till arbetstagarens ledighet

— — — — —

Arbetsgivaren får inte utan arbetstagarens samtycke bestämma att semestern ska infalla under de första 105 dagarna av graviditets- och föräldraledigheten för en arbetstagare som är berättigad till graviditetsledighet eller under de 105 första dagarna av föräldraledigheten för någon annan arbetstagare som är berättigad till föräldraledighet. Om arbetstagarens semester därför inte kan ges på det sätt som avses i 20 eller 21 §, får semestern ges inom sex månader från det att arbetstagaren har tagit ut de graviditets- eller föräldraledighetsdagar som avses ovan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På arbetstagaren tillämpas de bestämmelser i 7 § 2 mom. 1 punkten som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om arbetstagaren har rätt till moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Om en arbetstages moderskaps- eller faderskapsledighet har inletts före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser i 24 § 2 mom. som gällde vid ikraftträdandet.

— — — — —

Lag

om ändring av semesterlagen för sjömän

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i semesterlagen för sjömän (433/1984) 3 § 2 mom. 5 punkten, 6 § 1 mom. och 16 § 2 mom.,
sådana de lyder, 3 § 2 mom. 5 punkten i lag 183/2016 samt 6 § 1 mom. och 16 § 2 mom. i lag 1025/2011, som följer:

3 §

Dagar likställda med arbetade dagar

Såsom likställda med arbetade dagar betraktas också de dagar då arbetstagaren under arbetsförhållandets bestånd varit förhindrad att utföra arbete

5) under tiden för särskild graviditetsledighet enligt 5 kap. 1 § i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011), tillfällig vårdledighet enligt 5 kap. 7 § i den lagen, ledighet för vård av anhörig enligt 5 kap. 8 a § i den lagen eller under tiden för frånvaro av tvingande familjeskäl enligt 5 kap. 9 § i den lagen eller i fråga om en förlossning eller en adoption under sammanlagt högst 160 dagar av graviditets- och föräldraledighet för en arbetstagare som är berättigad till graviditetsledighet och på motsvarande sätt under 160 dagar av föräldraledighet för en annan arbetstagare som är berättigad till föräldraledighet,

6 §

Beviljande av semester i vissa fall

Trots vad som föreskrivs i 5 § kan arbetstagaren beviljas semester eller en del av den i samband med i 5 kap. avsedd graviditets-, särskild graviditets- eller föräldraledighet eller vårdledighet.

16 §

Resor för semester

Arbetstagaren har dock inte rätt till fria resor enligt 1 mom., om arbetstagaren tidigare under samma kvalifikationsperiod har åtnjutit motsvarande förmån, och inte heller för en sådan kvalifikationsperiod under vilken arbetstagaren utnyttjat sin rätt till fria resor enligt 3 kap. 1 § 1 mom. i lagen om sjöarbetsavtal, om semestern eller en del av den på ett i 6 § angivet sätt getts i samband

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

med sådan graviditets-, särskild graviditets- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 5 kap. i lagen om sjöarbetsavtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På arbetstagaren tillämpas de bestämmelser i 3 § 2 mom. 5 punkten som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om arbetstagaren har rätt till moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 38 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 38 § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 536/2019, som följer:

38 §

Betalning utan samordning

Från rehabiliteringspenningen dras inte av följande förmåner som rehabiliteringsklienten får:

3) föräldradagpenning enligt 11 kap. i sjukförsäkringslagen;

Denna lag träder i kraft den 20 .

På rehabiliteringspenning tillämpas de bestämmelser i 38 § 1 mom. 3 punkten som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om föräldradagpenning har beviljats enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 3 kap. 4 § och 4 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 3 kap. 4 § 2 mom. 3 punkten och 4 kap. 8 §, sådana de lyder, 3 kap. 4 § 2 mom. 3 punkten i lag 426/2019 och 4 kap. 8 § i lag 1180/2005, som följer:

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

3) som har rätt till graviditetspenning enligt sjukförsäkringslagen eller som får särskild graviditetspenning, föräldrapenning eller specialvårdspenning, eller som har beviljats ledighet för graviditet och förlossning eller för vård av barn,

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

8 §

Inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna

Arbetslöshetsförmånen minskas med stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) som betalas till den arbetssökande eller hans eller hennes make. Det stöd för hemvård som betalas till maken avdras inte, om maken själv vårdar barnet och därför eller på grund av föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen som betalas samtidigt inte skulle ha rätt till arbetslöshetsförmåner. Om båda makarna är arbetslösa och får arbetslöshetsförmåner, görs avdraget från arbetslöshetsförmånen till den make som får hemvårdsstödet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

På en arbetssökande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om den arbetssökande har rätt till föräldradagpenning enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om avbytar-service för lantbruksföretagare (1231/1996) 7 c och 7 d § samt 27 c § 1 mom., sådana de lyder, 7 c och 7 d § i lag 1663/2015 samt 27 c § 1 mom. i lag 1135/2001, som följer:

7 c §

Vikariehjälp på grund av graviditet, förlossning och vård av barn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av graviditet, förlossning och vård av barn högst för den tid för vilken lantbruksföretagaren får särskild graviditets-, graviditets- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen. Avbrott i utbetalningen av särskild graviditets-, graviditets- eller föräldrapenning på högst tre dagar avbryter inte vikariehjälsperioden.

7 d §

Vikariehjälp på grund av vård av barn under tre år

En till semester och vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av vård i hemmet av ett barn under tre år, för den tid för vilken stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) betalas för barnet. Vikariehjälp kan dock beviljas för högst 100 dagar om året per barn och dess båda föräldrar.

Det maximala antalet dagar vikariehjälp per år kan bestå av en eller flera vikariehjälsperioder, och den kan fördelas mellan föräldrarna enligt deras önskemål. Vikariehjälp beviljas endast en lantbruksföretagare åt gången. Ettårsperioden räknas från barnets födelse.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

27 c §

Sänkt avgift för vikariehjälp

Om grunden för vikariehjälp är graviditet och förlossning, uppbärs för vikariehjälp under graviditetspenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen den avgift som avses ovan i denna lag sänkt med 50 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en lantbruksföretagare tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om lantbruksföretagaren omfattas av de bestämmelser om föräldradagpenning i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 5 och 11 § i militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen (781/1993) 5 § 2 mom. och 11 § 1 mom. 9 punkten, av dem 11 § 1 mom. 9 punkten sådan den lyder i lag 963/2017, som följer:

5 §

Verkställighet

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, ska vid verkställigheten av denna lag iaktas vad som i sjukförsäkringslagen (1224/2004) föreskrivs om verkställighet av föräldradagpenning.

11 §

Inkomster som ska beaktas

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd beviljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomst beaktas inte

9) den värnpliktiges föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen,

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en värnpliktig tillämpas de bestämmelser i 11 § 9 punkten i militärunderstödslagen som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om den värnpliktige omfattas av de bestämmelser om föräldradagpenning i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 2 § 1 mom. 4 punkten, 53 a § 2 mom., 74 § 3 mom. 1 punkten och 76 § 2 mom. 1 punkten, sådana de lyder, 2 § 1 mom. 4 punkten i lag 1006/2021, 53 a § 2 mom. i lag 69/2016 samt 74 § 3 mom. 1 punkten och 76 § 2 mom. 1 punkten i lag 1468/2019, som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

4) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016) eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016) eller tillfällig ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen (460/2016),

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

53 a §

Rätt till arbetslivspension

Till den tid i arbete som avses i 1 mom. 1 punkten räknas även graviditets- och föräldrapenningsperioder för högst tre år. Till den tid som avses den nämnda punkten räknas dessutom kortare frånvaroperioder under anställningsförhållandet på grund av sjukdom eller permittering samt tillfällig arbetslöshet.

74 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

1) 121 procent av den årsinkomst som ligger till grund för graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning och avses i sjukförsäkringslagen för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren, och 21 procent för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetsgivaren,

76 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas

1) inkomst som ligger till grund för graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning till det belopp som nämns i 74 § 3 och 4 mom., och

Denna lag träder i kraft den 20 .

På arbetstagaren tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om föräldradagpenning har beviljats enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 2 § 1 mom. 9 punkten, 50 a § 2 mom., 68 § 3 mom. 1 punkten och 70 § 3 mom. 1 punkten,
sådana de lyder, 2 § 1 mom. 9 punkten i lag 1007/2021, 50 a § 2 mom. i lag 72/2016 samt 68 § 3 mom. 1 punkten och 70 § 3 mom. 1 punkten i lag 1469/2019, som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

9) *oavlönad tid* den tid under vilken en företagare har fått graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016) eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016) eller tillfällig ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen (460/2016),

50 a §

Rätt till arbetslivspension

Till den tid i arbete som avses i 1 mom. 1 punkten räknas även graviditets- och föräldrapenningsperioder för högst tre år. Till den tid som avses i den nämnda punkten räknas dessutom kortare avbrott i arbetet på grund av sjukdom eller tillfällig arbetslöshet.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

68 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

1) 121 procent av den årsinkomst som ligger till grund för graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning och som avses i sjukförsäkringslagen för den tid för vilken förmånen har be-
talats till företagaren,

70 §

Inkomst som pension för återstående tid grundar sig på

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas

1) inkomst som ligger till grund för graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning till det belopp som nämns i 68 § 3 och 4 mom., och

Denna lag träder i kraft den 20 .

På företagaren tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om föräldrapenning har beviljats enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 2 § 1 mom. 6 punkten, 53 a § 2 mom., 80 § 3 mom. 1 punkten och 82 § 2 mom. 1 punkten,
sådana de lyder, 2 § 1 mom. 6 punkten i lag 1009/2021, 53 a § 2 mom. i lag 78/2016 samt 80 § 3 mom. 1 punkten och 82 § 2 mom. 1 punkten i lag 1471/2019, som följer:

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

6) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016) eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016) eller tillfällig ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen (460/2016),

53 a §

Rätt till arbetslivspension

Till den tid i arbete som avses i 1 mom. 1 punkten räknas även graviditets- och föräldrapenningsperioder för högst tre år. Till den tid som avses i den nämnda punkten räknas dessutom kortare frånvaroperioder under anställningsförhållandet på grund av sjukdom eller permittering samt tillfällig arbetslöshet.

80 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

1) 121 procent av den årsinkomst som ligger till grund för graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning och avses i sjukförsäkringslagen för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren, och 21 procent för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetsgivaren,

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

82 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas

1) inkomst som ligger till grund för graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning till det belopp som nämns i 80 § 3 och 4 mom., och

Denna lag träder i kraft den 20 .

På arbetstagaren tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om föräldradagpenning har beviljats enligt de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 59 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 59 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 75/2016 som följer:

59 a §

Rätt till arbetslivspension

Till den tid i arbete som avses i 1 mom. 1 punkten räknas även graviditets- och föräldrapenningsperioder för högst tre år. Till den tid som avses i den nämnda punkten räknas dessutom kortare avbrott i arbetet på grund av sjukdom eller tillfällig arbetslöshet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På lantbruksföretagaren tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om föräldradagpenningen har beviljats med stöd av de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 3 § 1 mom. 8 punkten, 51 § 2 mom., 87 § 3 mom. 1 punkten och 88 § 2 mom. 1 punkten,
av dem 3 § 1 mom. 8 punkten sådan den lyder i lag 1010/2021 samt 87 § 3 mom. 1 punkten och 88 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1472/2019, som följer:

3 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

8) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991) eller dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015), lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016) eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016) eller tillfällig ersättning för inkomstbortfall enligt trafikförsäkringslagen (460/2016),

51 §

Rätt till arbetslivspension

Till den tid i arbete som avses i 1 mom. 1 punkten räknas även graviditets- och föräldrapenningsperioder för högst tre år. Till den tid som avses i 1 mom. 1 punkten räknas dessutom kortare frånvaroperioder under tjänste- eller arbetsförhållandet på grund av sjukdom eller permittering samt tillfällig arbetslöshet.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

87 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

1) 121 procent av den årsinkomst som enligt sjukförsäkringslagen ligger till grund för graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetstagaren, och 21 procent för den tid för vilken förmånen har betalats till arbetsgivaren,

88 §

Inkomst som ligger till grund för pension för återstående tid

När inkomsten för återstående tid bestäms beaktas

1) inkomst som ligger till grund för graviditets-, särskild graviditets- eller föräldrapenning till det belopp som avses i 87 § 3 mom. 1 punkten och 4 mom., och

Denna lag träder i kraft den 20 .

På arbetstagaren tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om föräldradagpenningen har beviljats med stöd av de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 34 § i folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i folkpensionslagen (568/2007) 34 § 2 mom. 5 punkten som följer:

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

34 §

Arbetsinkomst som påverkar fortsättningspensionens kompletteringsbelopp och med sådan arbetsinkomst jämförbar inkomst

Med arbetsinkomster jämföras

5) graviditets- och föräldrapenning samt specialvårdspenning som betalas enligt sjukförsäkringslagen,

Denna lag träder i kraft den 20 .

I fråga om föräldradagpenning tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, om föräldradagpenningen har beviljats med stöd av de bestämmelser i sjukförsäkringslagen (1224/2004) som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om främjande av integration (1386/2010) 12 § 4 mom. som följer:

12 §

Rätt till integrationsplan och integrationsplanens varaktighet

Den tid som avses i 3 mom. kan förlängas med högst två år, om det är motiverat på grund av att invandraren behöver särskilda åtgärder för att integreras. Om integrationsplanen tillfälligt inte har kunnat genomföras på grund av skada eller sjukdom eller för att invandraren använt sina graviditets- eller föräldrapenningsdagar enligt 9 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller av någon annan jämförbar orsak, kan den maximala tid som berättigar till integrationsplan förlängas på motsvarande sätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 25 § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i statstjänstemannalagen (750/1994) 25 § 5 mom. som följer:

25 §

En myndighet får inte säga upp en tjänsteman på grund av graviditet. Säger en myndighet upp en tjänsteman som är gravid, anses uppsägningen bero på graviditeten, om inte myndigheten visar någon annan grund. En myndighet får inte säga upp en tjänsteman under särskild graviditetsledighet, graviditetsledighet, föräldraledighet eller vårdledighet, och inte heller, sedan den fått kännedom om tjänstemannens graviditet eller om att tjänstemannen utnyttjar sin ovan nämnda rätt, säga upp anställningsförhållandet så att det upphör då den ovan nämnda ledigheten börjar eller medan den varar.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Denna lag tillämpas också på särskild moderskapsledighet, moderskapsledighet, faderskapsledighet och föräldraledighet som en tjänsteman inlett eller som beviljats en tjänsteman före ikraftträdandet av denna lag.

Lag

om ändring av 19 § i lagen om Finlands Banks tjänstemän

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finlands Banks tjänstemän (1166/1998) 19 § 5 mom. som följer:

19 §

Finlands Bank får inte säga upp en tjänsteman på grund av graviditet. Säger banken upp en tjänsteman som är gravid, anses uppsägningen bero på graviditeten, om inte banken visar någon annan grund. Banken får inte säga upp en tjänsteman under särskild graviditetsledighet, graviditetsledighet, föräldraledighet eller vårdledighet, och inte heller, sedan den fått kännedom om tjänstemannens graviditet eller om att tjänstemannen utnyttjar sin ovan nämnda rätt, säga upp anställningsförhållandet så att det upphör då den ovan nämnda ledigheten börjar eller medan den varar.

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas också på särskild moderskapsledighet, moderskapsledighet, faderskapsledighet och föräldraledighet som en tjänsteman inlett eller som beviljats en tjänsteman före ikraftträdandet av denna lag.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om militär krishantering

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om militär krishantering (211/2006) 14 § som följer:

14 §

Lön för sjukdomstid samt graviditets-, särskild graviditets- och föräldraledighet

Den som hör till krishanteringspersonalen har rätt till lön för sjukdomstid samt till graviditets-, särskild graviditets- och föräldraledighet i enlighet med 2 kap. 11 § och 4 kap. i arbetsavtalslagen (55/2001), om inte annan överenskommelse om hur förmånerna bestäms finns i ett allmänt kollektivavtal som gäller statstjänstemän.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en person som hör till krishanteringspersonalen har beviljats eller inlett en moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps-, eller föräldraledighet före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av 29 § i lagen om Räddningsinstitutet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Räddningsinstitutet (607/2006) 29 § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1348/2019, som följer:

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

29 §

Avbrytande av studierätten inom den yrkesinriktade grundutbildningen

En studerande har rätt att tillfälligt avbryta sina studier inom den yrkesinriktade grundutbildningen

2) för den tid den studerande har rätt till graviditets- eller föräldrapenningsdagar enligt 9 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 30 § i lagen om Polisyreshögskolan

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Polisyreshögskolan (1164/2013) 30 § 3 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 1174/2016, som följer:

30 §

Läsår och inskrivning

En studerande kan efter att ha tagit emot en studieplats anmäla sig som frånvarande, om han eller hon under det första läsåret

2) behöver vara ledig från studierna för att sköta sitt barn i samband med barnets födelse eller adoption,

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 39 och 41 § i universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 39 § 3 mom. 2 punkten och 41 § 3 mom., sådana de lyder
i lag 324/2015, som följer:

39 §

Läsår och terminer samt inskrivning

En studerande kan efter att ha tagit emot en studieplats anmäla sig som frånvarande, om han eller hon under det första läsåret

2) behöver vara ledig från sina studier för att sköta sitt barn i samband med barnets födelse eller adoption, eller

41 §

Studierätt

I den tid det tar att avlägga examen inräknas inte frånvaro som beror på fullgörande av tjänstgöring enligt värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller på ledighet i samband med barns födelse eller adoption. I den tid det tar att avlägga examen inräknas inte heller annan frånvaro på högst två terminer under vilka den studerande har anmält sig som frånvarande enligt 39 §.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 29 och 30 § i yrkeshögskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i yrkeshögskolelagen (932/2014) 29 § 3 mom. 2 punkten och 30 § 4 mom., sådana de lyder i lag 325/2015, som följer:

29 §

Läsår och terminer samt inskrivning

En studerande kan efter att ha tagit emot en studieplats anmäla sig som frånvarande, om han eller hon under det första läsåret

2) behöver vara ledig från studierna för att sköta sitt barn i samband med barnets födelse eller adoption, eller

30 §

Studierätt

I den tid det tar att avlägga examen inräknas inte frånvaro som beror på fullgörande av tjänstgöring enligt värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor eller på ledighet i samband med barns födelse eller adoption. I den tid det tar att avlägga examen inräknas inte heller annan frånvaro på högst två terminer under vilka den studerande har anmält sig som frånvarande enligt 29 §.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 96 § i lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildning (531/2017) 96 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1218/2020,
som följer:

96 §

Studierätt

Den studerande har rätt att tillfälligt avbryta sin studierätt för den tid som han eller hon fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) eller får sjukdagpenning eller graviditets- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004). Därtill kan studierätten på begäran av den studerande tillfälligt avbrytas av någon annan grundad anledning. Bestämmelserna i detta moment tillämpas inte på läropliktiga enligt läropliktslagen. Bestämmelser om avbrytande av fullgörandet av läroplikten för viss tid finns i 7 § i läropliktslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 23 § i gymnasielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gymnasielagen (714/2018) 23 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1217/2020, som följer:

23 §

Studierätt

Den studerande har rätt att tillfälligt avbryta sin studierätt för den tid som han eller hon fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) eller får sjukdagpenning eller graviditets- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004). Därtill kan studierätten på begäran av den

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

studerande tillfälligt avbrytas av någon annan grundad anledning. Bestämmelserna i detta moment tillämpas inte på läropliktiga enligt läropliktslagen (1214/2020). Bestämmelser om avbrytande av fullgörandet av läroplikten för viss tid finns i 7 § i läropliktslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 7 § i läropliktslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i läropliktslagen (1214/2020) 7 § 1 mom. 2 punkten som följer:

7 §

Avbrytande av fullgörandet av läroplikten

Läropliktiga har rätt att avbryta fullgörandet av läroplikten för viss tid

1) under den tid den läropliktige får graviditetspenning eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 17 § i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020) 17 § 3 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

17 §

Studierätt

Den studerande har rätt att tillfälligt avbryta sin studierätt för den tid som han eller hon fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007), civiltjänstlagen (1446/2007) eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) eller får sjukdagpenning eller graviditets- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004). Därtill kan studierätten på begäran av den studerande tillfälligt avbrytas av någon annan grundad anledning. Bestämmelserna i detta moment tillämpas inte på läropliktiga enligt läropliktslagen. Bestämmelser om avbrytande av fullgörandet av läroplikten för viss tid finns i 7 § i läropliktslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 4 § i lagen om alterneringsledighet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om alterneringsledighet (1305/2002) 4 § 3 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 1254/2006, som följer:

4 §

Arbetshistoria som villkor för alterneringsledighet

När tiden i arbete enligt 1 mom. beräknas ska som tid som jämföras med arbete dessutom beaktas varje sådan full kalendermånad

1) för vilken en person har fått graviditetspenning, särskild graviditetspenning eller föräldrapenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), och

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 208/2021 rd

Lag

om ändring av 7 § i lagen om vuxenutbildningsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) 7 § 3 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 127/2010, som följer:

7 §

Beräkning av tiden i arbete

När tiden i arbete beräknas ska som tid som jämställs med arbete dessutom beaktas varje sådan full kalendermånad

1) för vilken personen har fått graviditetspenning, särskild graviditetspenning eller föräldrapenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004),

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 8.12.2021

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare